

[Hans Jørgen Holm]

specielt ikke vores evne til at nå FN's ny mål-sætning på 1 pct. af bruttonationalproduktet. Venstre ser frem til, at vi inden for en over-skuelig årrække atter kan give u-landsbistan-den et løft.

Et væsentligt element i den danske u-landsbistand er den direkte eller bilaterale hjælp. Den bilaterale bistand forekommer nok de fleste danske mest nærværende og konkret. Man kan se, hvad pengene bliver brugt til, til hvilke lande og projekter de går. Man kan tage stilling til de problemstillinger, der opstår, og man kan være for eller imod de enkelte projekter. Det er væsentligt for forståelsen og opbakningen af bistanden til udviklingslandene.

Den multilaterale hjælp vil altid forekom-me mere abstrakt og vil derfor også være sværere at forklare, så alene for forståelsen og accepten er den bilaterale indsats væsent-lig. Derudover kan den bilaterale bistand bedst drage fordel af de områder, hvor Dan-mark har særlige muligheder for at hjælpe, det være sig med eksperter eller med produk-ter.

Danmark har hidtil valgt at koncentrere projektbistanden på få hovedmodtagerlande, fire i alt. Venstre finder fortsat dette rigtigt for at kunne yde en bistand med gennem-slagskraft, så indsatsen fører til varige for-bedringer og ikke blot forsvinder igen, når danskerne tager hjem og pengene hører op. Det er væsentligt, at projekterne føres så langt frem, at de kan fortsætte ud over bi-standen. Her er samarbejdet med regeringer-ne og de lokale myndigheder helt afgørende. Bistandsmissionerne er her et centralt binde-led. Den bilaterale indsats kræver derfor langt mere af giverlandet end den multilate-rale, men den giver altså også andre mulig-heder.

For venstre er kredsen af hovedmodtager-lande ikke endelig, hverken med hensyn til antallet eller med hensyn til, om det er de samme lande, der skal fortsætte. Endelig er det de enkelte modtagerlande selv, der be-stemmer, om de ønsker at modtage den dan-ske bistand.

Venstre hilser med tilfredshed de påtænkte ændringer i statslånsprogrammet. Vi finder det mere realistisk, at statslånsbistanden til de fattigste lande erstattes med gavebistand. Skal disse lande sættes i gang med en udvik-ling, kan de ikke samtidig klare en voldsom

gældsbyrde. Praksis har da også vist, at låne-ne til disse lande er blevet eftergivet, og det vil der efter venstres opfattelse fortsat være behov for i forbindelse med de allerede yde-de lån.

Venstre støtter endvidere den større fleksi-bilitet med hensyn til at finansiere lokale omkostninger under bundne gaver og lån. Mange af de problemer, der har været ved færdiggørelsen af enkeltprojekter, har netop været knyttet til den lokale del af finansiering-en.

I de senere år er en række lande gledet ud af statslånsprogrammet, fordi grænsen har været ureguleret, selv om der fortsat er behov for udviklingsbistand og for at forbedre situ-ationen for de fattigste befolkningsgrupper i disse lande. Samtidig er der andre lande, der ikke hører til de allerfattigste, men hvor en dansk indsats vil være af betydning. Vi kan derfor støtte forslaget om, at statslånsgræn-sen sættes op og fastsættes til en andel af Verdensbankens lånegrænse, så der bliver en mere rimelig sammensætning af den lande-gruppe, vi kan tilbyde statslån.

Den bistand, Danmark yder gennem EF-samarbejde, skal omtales, dels på grund af omfanget, dels på grund af formen. Fra en beskeden start med en ordning, der alene omfattede medlemslandenes tidligere koloni-er, er ordningen vokset såvel økonomisk som med hensyn til deltagerkreds. EF's udvik-lingsbistand omfatter såvel finansiel som fag-lig og humanitær bistand. Hovedvægten er lagt på de såkaldte AVS-lande, der har til-trådt Lomékonventionen. Herudover ydes bistand til udviklingslande i Middelhavsom-rådet samt et fødevareprogram.

Det mest interessante er imidlertid nok det handelssamarbejde, der er fastlagt i Lomé-konventionen – aftalerne om råvarer og mi-neprodukter, de såkaldte Stabex- og Sys-minordninger. Ved en gradvis udvidelse af landekredsen får disse lande gennem pro-duktion og afsætning mulighed for at skabe en økonomisk fremgang.

Der har steds været en tendens til i FN's bistandsarbejde at etablere specialprogram-mer. Jeg vil godt her sætte et spørgsmålstejn ved det hensigtsmæssige i den opsplitning i særlige fonde og hjælpeprogrammer, og jeg skal opfordre regeringen til kritisk at vurdere denne udvikling, som fører til koordinerings-problemer og overflødig administration. Jeg